

ชีวิตก่อนช่วงการเข้าสู่การเป็นนักการเมือง

ช่วงชีวิตก่อนที่จะก้าวเข้าไปสู่การเป็นนักการเมืองของ นายสมาน ชมภูเทพ หรือ หนานหล้า นั้น จะต้องเริ่มต้นตั้งแต่ชีวิตในวัยเยาว์ รวมถึงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เขาได้รับทั้งในสถานศึกษาและในสภาพสังคมที่แวดล้อมตัวเขาอยู่ โดยในบทนี้ข้อมูลต่าง ๆ ได้รับมาจากการสัมภาษณ์ นายสมาน ชมภูเทพ นายแก้ว ชมภูเทพ (พี่ชาย) และนางจันทร์ลา สิทธิตัน (พี่สาว)

ช่วงชีวิตในวัยเด็กของนายสมาน ชมภูเทพ คล้าย ๆ กับชีวิตของเด็กชาวชนบททั่วไปในในประเทศไทย เป็นชีวิตที่ต้องมีการต่อสู้ดิ้นรนมาโดยตลอด ทั้งนี้ต้องอาศัยความรู้ความสามารถ ตลอดจนความใฝ่ฝันของตนเองเป็นที่ตั้ง จากวิถีชีวิตของเด็กชายชาวชนบทที่สภาพฐานะของครอบครัวอยู่ในขั้นยากจน และไม่สามารถที่จะส่งเสียให้สมาชิกในครอบครัวให้ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงไปกว่าเพื่อนบ้านทั่วไปได้ แต่ด้วยความใฝ่ฝันประกอบกับการที่เป็นผู้ที่มีความอดทนและความกล้าที่จะต้องต่อสู้กับอุปสรรคที่ขวางกั้น โดยใช้ความสามารถของตนเองเป็นที่ตั้ง ทำให้นายสมาน ชมภูเทพ สามารถยกฐานะของตนเองจากเด็กชายชาวชนบทที่ไม่มีชื่อเสียงและไม่เป็นที่รู้จักของใครปราศจากความสำคัญใด ๆ ได้ทั้งสิ้น กลายมาเป็นนายสมาน ชมภูเทพ หรือ หนานหล้า ที่เป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป และเป็นผู้ที่ประชาชนชาวจังหวัดลำพูน ได้ให้การยอมรับ โดยได้ลงคะแนนเสียงเลือกให้เขาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดลำพูนหลายสมัย และอาจจะกล่าวได้ว่า นายสมาน ชมภูเทพ หรือ หนานหล้า เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดลำพูนเกือบทุกครั้งที่เขาลงสมัครรับเลือกตั้ง

3.1 ชีวิตในวัยเด็ก

ประวัติชีวิตของ นายสมาน ชมภูเทพ เป็นสิ่งที่น่าสนใจศึกษาค้นคว้า และต่อไปนี้เป็นประวัติโดยสังเขปของเขา

นายสมาน ชมภูเทพ ได้ถือกำเนิดเมื่อวันที่ 25 เดือนเมษายน พ.ศ.2486 ที่บ้านป่าบัว หมู่ที่ 3 ต.บ้านโสัง อำเภอบ้านโสัง จังหวัดลำพูน โดยเป็นบุตรของ นายทา ชมภูเทพ กับนางคำมูล ชมภูเทพ ซึ่งบิดาของเขาในขณะนั้นเป็นผู้นำชุมชนในหมู่บ้าน โดยดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน บ้านป่าบัว เขามีพี่น้องร่วมบิดา - มารดาเดียวกันจำนวนทั้งหมด 9 คน และตัวเขาเองเป็นคนสุดท้าย ซึ่งตามคำเรียกของคนท้องถิ่นในภาคเหนือมักนิยมเรียกบุตรคนสุดท้ายว่า "หล้า" ซึ่งแปลว่า "สุดท้าย หล้าสุด หล้าทอง" ดังนั้นชื่อเล่นของเขาจึงถูกเรียกว่า "หล้า" โดยมีพี่น้องร่วมบิดา มารดา ดังนี้

1. นางสาวธรรม หลวงมูล
2. นางจำปี เลิศสุวรรณ
3. นายแก้ว ชมภูเทพ
4. นายสอน ชมภูเทพ
5. นางอุตสา ไชยรังษี
6. นายสมบูรณ์ ชมภูเทพ
7. นางจันทร์ลา ลิทธิตัน
8. นางจันทา ไชยรังษี
9. นายสมาน ชมภูเทพ

ช่วงชีวิตในวัยเยาว์ของ นายสมาน ชมภูเทพ มีฐานะทางครอบครัวอยู่ในชั้นยากจน การศึกษาในชั้นเริ่มแรกได้อาศัยการศึกษาที่วัดเป็นหลัก และบิดาของเขามีความต้องการที่จะให้บุตรชายคนสุดท้ายได้มีวิชาความรู้ติดตัวจึง ได้นำเขาไปฝากไว้ที่วัดเพื่อที่จะได้ร่ำเรียนหนังสือ โดย

ในช่วงนั้นการเรียนการสอนที่วัดในภาคเหนือไม่ได้เป็นการเรียนที่ใช้อักษรไทยแบบปัจจุบัน แต่เป็นการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาและตัวอักษรพื้นเมือง ที่เรียกว่า "ภาษาคำเมือง" (มีลักษณะตัวอักษรคล้าย ๆ กับตัวอักษรของพม่า) ในการเรียนการสอนครั้งนั้นไม่มีสมุด ดินสอ แต่ใช้กระดานชนวนและดินสอพองเป็นอุปกรณ์ในการเรียนการสอน ครั้งนั้น บิดาของเขาได้หาไม้กระดานกับหินปูนมาฝนเป็นแท่ง ๆ เพื่อให้เขาได้ใช้เป็นอุปกรณ์ในการเรียนแทนการใช้กระดานชนวนที่มีราคาแพง ที่ต้องใช้วิธีดังกล่าวเนื่องจากทางบิดา มารดา ของเขาไม่มีทุนทรัพย์เพียงพอที่จะซื้อหากระดานชนวนมาให้ได้จึงต้องใช้วิธีการดังกล่าว

ต่อมาทางฝ่ายบิดาและมารดาของเขามีความต้องการให้เขาบวชเป็นสามเณรเพื่อต่อไปจะได้ทำการอุปสมบทเป็นพระสงฆ์ต่อไป จึงทำให้ นายสมาน ชมภูเทพ ต้องอาศัยวัดอยู่ตั้งแต่อายุประมาณ 8 ปี โดยได้อาศัยพี่ชายคนที่สาม คือ นายแก้ว ชมภูเทพ ซึ่งขณะนั้นเป็นเจ้าของาวาสวัดบ้านป่าปวย อยู่และด้วยสาเหตุที่มีพี่ชายเป็นเจ้าอาวาสวัดทำให้บิดาของเขามีความต้องการให้เขาเจริญรอยตามพี่ชายคนดังกล่าว แต่เขาก็ไม่ได้ทำตามความประสงค์ดังกล่าวแต่อย่างใด คือไม่ได้บวชเป็นสามเณร เป็นแต่เพียงเด็กวัดเท่านั้น

ในช่วงก่อนที่จะเข้ารับการศึกษาด้านแผนการศึกษาแบบใหม่นั้น ตอนแรกตัวเขาเองยังไม่ถึงวัยที่ต้องเข้าเกณฑ์รับการศึกษาแต่ประการใด แต่ด้วยเหตุที่เขาเป็นบุตรคนสุดท้อง จึงเป็นภาระหน้าที่ที่พี่สาวของเขา คือ นางจันทร์ สิริธิตัน ต้องคอยติดตามเลี้ยงดู ดังนั้นเมื่อพี่สาวของเขาคนดังกล่าวถึงเกณฑ์ต้องเข้าโรงเรียน ตัวเขาจึงได้ติดตามพี่สาวเข้าไปเรียนด้วยทั้ง ๆ ที่อายุตัวเขาในตอนนั้นยังไม่ถึงเกณฑ์ที่ต้องเข้าโรงเรียน ซึ่งครูผู้สอนก็ยินยอมให้เขาเข้าเรียนด้วย ดังนั้นเขาจึงได้เข้าเรียนพร้อมกับพี่สาวมาโดยตลอด ช่วงระหว่างที่เรียนนี้ บิดาและมารดาของเขาได้มีการประกอบอาชีพนอกจากทำนา ทำไร่แล้วยังรับจ้างเลี้ยงโค กระบืออีกด้วย เป็นธรรมดาของเด็กชาวชนบทในสมัยนั้นที่จะต้องมีการหน้าที่ที่จะต้องเลี้ยงดูแลโค กระบือ หรือที่เรียกกันตามภาษาชาวบ้านคือ "เด็กเลี้ยงวัว เด็กเลี้ยงควาย" เช่นเดียวกันตัวเขาเองจึงต้องมีการหน้าที่ในการเลี้ยงโค กระบือ ดังกล่าวด้วย

อยู่มาวันหนึ่งบิดาของเขาได้ให้เขานำโค กระบือ ไปเลี้ยงใกล้เคียงกับโรงเรียนมัธยม คือ โรงเรียนมัธยมบ้านโง้ง (สมัยนั้นเมื่อเด็กจบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 แล้ว จะเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถ้าจะเทียบกับในปัจจุบันแล้วคือชั้นประถมศึกษาปีที่ 5) ซึ่งบิดาของเขามีความสนิทสนมกับอาจารย์ใหญ่ของ โรงเรียนมัธยมดังกล่าว (ปัจจุบัน โรงเรียนดังกล่าวได้ถูกยุบเลิกไม่ได้มีการเรียนการสอนแล้ว และปัจจุบันสถานที่ดังกล่าวได้กลายมาเป็นศูนย์พัฒนาการบริหารและการปกครองภาคเหนือ วิทยาลัยการปกครอง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย) จึงได้มีการปรึกษากันระหว่างบิดาและตัว เขาว่าจะให้เขาได้เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนมัธยมดังกล่าว โดยมีข้อแม้ว่าเขาจะต้องช่วยทำหน้าที่ดูแลเลี้ยง โคและกระบือ ไปพร้อม ๆ กันด้วย

จากการที่ต้องมีภาระหน้าที่เลี้ยงดู โค กระบือ นี้เองที่ทำให้เขาได้รับประสบการณ์ตลอดจนความประทับใจเกิดขึ้น นั่นคือ เขาได้ทราบถึงวิธีการที่จะควบคุมฝูงโค กระบือ ให้ได้นั้นไม่จำเป็นที่จะต้องคอยควบคุมดูแลทุกตัว เพราะในฝูงโค กระบือนั้นจะต้องมีอยู่ตัวหนึ่งที่เป็นหัวหน้าฝูง ซึ่งตัวหัวหน้าฝูงนี้เองที่จะเป็นตัวนำให้สมาชิกในฝูงติดตามไป ไม่ว่าตัวหัวหน้าฝูงจะนำไปทางไหนสมาชิกในฝูงก็จะติดตามไปด้วย ดังนั้นหากสามารถควบคุมดูแลหัวหน้าฝูงได้แล้ว สมาชิกในฝูงก็จะทำตามเอง ดังนั้นหากว่ามีการทำให้หัวหน้าฝูงโค กระบือ หลุดหนีไปจะเป็นเหตุให้เขาประสบกับความยุ่งยากลำบากในการดูแลฝูงโค กระบือ และเมื่อใดที่เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นเขามักจะถูกลงโทษ

ดังนั้นวิธีการเลี้ยงดูแลโค กระบือ ของเขาในตอนนั้นได้แก่การที่เขาตัดสินใจนำเอาโค กระบือ ตัวที่เป็นหัวหน้าฝูงไปผูกไว้ที่บริเวณโรงเรียนเพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้ตัวหัวหน้าหลุดหนีไป และจึงทำให้โค กระบือ ตัวอื่นจะได้หากินอยู่ตามบริเวณใกล้เคียง ทำให้เขาสะดวกต่อการดูแลและก่อให้เกิดผลพร้อมกันในสองประการ คือ เขาสามารถจะเลี้ยงโค กระบือ ไปพร้อม ๆ กับการได้ทำการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนด้วย แต่การกระทำดังกล่าวเป็นสาเหตุทำให้เขาต้องถูกลงโทษในเวลาต่อมา เนื่องจากฝูงโค กระบือ ได้ถ่ายมูลทิ้งเรี่ยราดไปทั่ว ทำให้เกิดความสกปรกขึ้นภายในบริเวณโรงเรียน เขาจึงต้องถูกลงโทษโดยอาจารย์ใหญ่ และถูกห้ามไม่ให้เขานำเอาฝูงโค กระบือ เข้าไปเลี้ยงในโรงเรียนอีก เขาได้ทำการศึกษาที่โรงเรียนดังกล่าวเป็น

เวลา 3 ปี จึงสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

3.2 ชีวิตช่วงออกจากบ้านเกิด

หลังจากช่วงชีวิตในวัยเด็กของนายสมาน ชมภูเทพ ที่อาศัยอยู่ที่บ้านเกิดของเขาที่บ้านป่าปวย อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน ตลอดจนได้รับการศึกษาในชั้นต้นที่โรงเรียนในบริเวณใกล้เคียงกับบ้านเกิดของเขา ช่วงต่อมาที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้เป็นช่วงที่เขาได้เดินทางจากบ้านเกิดออกไปเผชิญกับชีวิตในต่างถิ่นที่จะกลายเป็นส่วนที่ช่วยส่งเสริมให้เขาเกิดความมานะพากเพียร และตั้งความหวังถึงสิ่งที่จะทำให้เขาบรรลุถึงสิ่งที่เขาปรารถนา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

เริ่มจากเมื่อเขาสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่โรงเรียนในอำเภอบ้านไธสงแล้ว เขามีอายุประมาณ 14 - 15 ปี ในช่วงนี้เขามีวิธีการหารายได้ให้แก่ตนเองประการหนึ่ง นั่นคือการออกไปเก็บหาผัก ผลไม้ ใบพลู เพื่อนำไปจำหน่ายในตลาด ซึ่งพอที่จะทำให้เกิดรายได้ให้เขาพอสมควร ประกอบกับการที่เขาได้รับการอบรมสั่งสอน จากผู้เป็นมารดาให้เป็นผู้ที่รู้จักกับความประหยัด มัธยัสถ์ เขาจึงได้เก็บสะสมเงินจากรายได้ที่ได้มาจากการจำหน่ายผัก ผลไม้ โดยการเก็บเงินนั้น เขาจะนำไปเก็บไว้ในกระบอกอมลินที่ เขาทำขึ้นมาเองจากกระบอกไม้ไผ่ และเงินที่เขาเก็บสะสมนี้เองต่อมาได้นำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตัวเขา โดยเฉพาะนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาของเขา โดยนำไปใช้เป็น ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการศึกษา ซึ่งส่วนนี้เองที่ทำให้ตัวเขาเกิดความคิดขึ้นมาว่าในการที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูงนั้น ไม่จำเป็นที่จะต้องมียฐานะร่ำรวยแต่อย่างใด แม้จะมีฐานะยากจนก็สามารถที่จะได้รับการศึกษาในระดับสูงได้ ด้วยการที่รู้จักประหยัด มัธยัสถ์ในการใช้จ่ายรวมทั้งรู้จักการแสวงหารายได้พิเศษให้กับตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องไปรบกวนให้เป็นการกระทบบิดา มารดาที่มีฐานะยากจนอยู่แล้ว

ด้วยสาเหตุดังกล่าวประกอบกับความใฝ่ฝันที่จะได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นจะเป็นการยกฐานะและระดับของตัวเอง ทำให้เขาเกิดความคิดที่ต้องการจะเข้าไปศึกษาในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นใน

ตัวจังหวัด ด้วยธรรมเนียมประเพณีที่ถูกสั่งสอนสืบทอดมาในเรื่องของการให้ความเคารพนับถือเชื่อฟังผู้บงกชเกิดเกล้า ในการที่จะทำสิ่งใดก็ตามสมควรที่จะปรึกษาหารือกับผู้ใหญ่โดยเฉพาะบิดาและมารดาเสียก่อน เช่นเดียวกันเขาได้นำความคิดดังกล่าวไปปรึกษากับผู้เป็นบิดา เมื่อบิดาได้รับฟังความคิดดังกล่าวของ เขาก็มีความเห็นด้วย และได้ให้การสนับสนุน

เมื่อบิดาเขาได้ให้การสนับสนุนความคิดของเขาตลอดจนได้นำตัวเขาเข้าไปฝากไว้กับบุคคลที่บิดาให้ความเคารพนับถือที่อยู่ในจังหวัด โดยฐานะที่เขาเข้าไปอยู่นั้นอยู่ในฐานะของผู้อาศัยและเป็นเพียงเด็กรับใช้ในบ้าน ซึ่งบุคคลที่บิดาเขานำไปฝากให้อาศัยอยู่ในบ้านคือ เจ้าวรทัศน์ ๗ ลำพูน ซึ่งในสมัยนั้น เจ้าวรทัศน์ ๗ ลำพูน เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดลำพูน

จากการที่นายสมาน ชมภูเทบ ได้ไปอาศัยอยู่ ๗ คุ่ม (บ้าน) ของเจ้าวรทัศน์ ๗ ลำพูน ในฐานะของเด็กรับใช้ภายในบ้าน หน้าที่ความรับผิดชอบที่เขาได้รับมอบหมายให้ทำคือ เป็นผู้ดูแลเลี้ยงดูไก่ และม้า ของผู้เป็นเจ้าของบ้านเพื่อแลกกับการได้อยู่อาศัยและการได้รับอาหารเพื่อดำรงชีพ จากการทำเขาได้มาอาศัยอยู่ ๗ บ้านหลังนี้ทำให้เขาได้รับรู้ถึงความแตกต่างทางชนชั้นระหว่างบุคคลที่ต่างฐานะ ต่างชาติตระกูล โดยการเปรียบเทียบระหว่างเขากับบุตรชายของเจ้าวรทัศน์ ๗ ลำพูน ในช่วงนั้นในความคิดของเขาที่มีความรู้สึกว่าการบุตรชายของเจ้าวรทัศน์ จะเปรียบเสมือนเป็นเทวดา ในขณะที่เดียวกันเขาเป็นเพียงเด็กรับใช้ภายในบ้านที่อาศัยพึ่งบุญบารมีอยู่เท่านั้น

สิ่งดังกล่าวนี้เองที่เป็นส่วนหนึ่งทำให้เขาเกิดความพยายามที่จะต่อสู้กับชีวิตเพื่อให้ตนเองพ้นจากสภาพที่ต้องอาศัยผู้อื่นอยู่และเพื่อขจัดความรู้สึกที่ว่าตัวเองต่ำต้อย เขาจึงปฏิญาณกับตัวเองว่าในอนาคตเขาจะต้องสร้างฐานะของตนเองให้มีฐานะที่ดีกว่าบุตรชายของเจ้าวรทัศน์ ๗ ลำพูนให้ได้

ช่วงที่อาศัยอยู่กับเจ้าวรทัศน์ ๗ ลำพูน เขาได้เข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนเมธีวชิกร จังหวัดลำพูน ในชั้นมัธยมปีที่ 4 อยู่มาวันหนึ่งเขาได้เกิดความคิดขึ้นมาว่าเมื่อสมัยที่เขาเป็นเด็กอยู่ที่อำเภอบ้านโง้งนั้น เขาเคยไปเป็นเด็กกวัดอาศัยอยู่กับพี่ชายที่เป็นเจ้าอาวาส เขาจึงเกิดความคิดเปรียบเทียบสภาพความเป็นอยู่ที่อาศัยอยู่กับเจ้าวรทัศน์ โดยเขาคิดว่าการเป็นเด็กกวัดนั้นน่าจะสะดวกสบายมากกว่า และไม่ต้องเกิดความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจแต่ประการใด เขาจึงตัดสินใจที่จะออกจากบ้านเจ้าวรทัศน์ และไปอาศัยเป็นเด็กกวัด เขาจึงได้เข้าไปขออาสาต่อเจ้าวรทัศน์ ซึ่งก็ได้รับการ

อนุญาต รวมระยะเวลาที่อยู่กับเจ้าวรทัศน์ ประมาณ 3 เดือน

เมื่อออกจากบ้านของเจ้าวรทัศน์แล้วเขาได้ไปขออาศัยเป็นเด็กวัดอยู่ที่วัดข้างรอ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ขณะเดียวกันก็ได้ย้ายสถานที่ศึกษาจากโรงเรียนเมธีวุฒิกร ไปศึกษาต่อที่โรงเรียนช่างไม้ จังหวัดลำพูน (ปัจจุบันได้เปลี่ยนจากโรงเรียนช่างไม้มาเป็น วิทยาลัยเทคนิคลำพูน) โดยค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาที่โรงเรียนช่างไม้นั้น ค่าบำรุงการศึกษาคิดเป็นภาคการศึกษาละประมาณ 20 บาท ซึ่งเงินจำนวนนี้ไม่เกินความสามารถของเขาที่จะหารายได้มาใช้จ่ายเป็นค่าเล่าเรียนได้

ในช่วงที่เขาทำการศึกษาอยู่ที่โรงเรียนช่างไม้เอง ที่เป็นช่วงที่เขาต้องช่วยเหลือตัวเองอย่างเต็มที่ และจากการที่เขาเป็นเด็กวัดทำให้ช่วยลดค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันของเขาได้เป็นอย่างดี โดยเขาไม่ต้องกังวลในเรื่องอาหารประจำวันเพราะเขาได้อาศัยจากอาหารที่พระสงฆ์เหลือไว้ ทำให้เขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ รวมทั้งการที่เขาสามารถหารายได้ให้กับตนเองเพื่อมาเป็นค่าใช้จ่ายในสิ่งที่จำเป็น ซึ่งจะกล่าวต่อไปภายหลัง

ครั้งหนึ่งเขาเกิดอาการป่วยเป็นไข้ (ตอนนั้นตัวเขาเองเข้าใจว่าจะป่วยเป็นไข้มาลาเรีย) โดยอาการป่วยดังกล่าวได้เกิดขึ้นและเป็นติดต่อกันอยู่ถึงประมาณสามสัปดาห์ แต่ถึงแม้ว่าเขาจะมีอาการป่วยไข้ ด้วยความมุมานะพยายามทำให้เขาเกิดความอดทนที่จะไปศึกษาเล่าเรียนที่โรงเรียนช่างไม้เป็นประจำทุกวันไม่เคยขาด จนสุขภาพร่างกายทรุดโทรม ผ่ายผอมอย่างหนัก จากอาการดังกล่าวทำให้พระสงฆ์ที่เขอาศัยอยู่ด้วยในตอนนั้น คือ พระมทาเชื่อนแก้ว เขมวโร ที่อยู่ด้วยกันกับเขาที่พระอุโบสถเก่าของวัดข้างรอ ได้เกิดความรู้สึกสงสารและเวทนาเขาเป็นอย่างยิ่ง จึงได้พยายามหาหนทางช่วยเหลือ วิธีการที่พระมทาเชื่อนแก้วกระทำ คือ ได้เขียนจดหมายไปถึงบิดาของเขา คือ นายทา ชมภูเทพ ที่บ้านป่าปวย อำเภอบ้านไธสง จังหวัดลำพูน เนื้อความในจดหมายดังกล่าวได้เล่าบรรยายถึงอาการเจ็บป่วยของนายสมาน ชมภูเทพ ให้บิดาของเขาทราบจากจดหมายดังกล่าวทำให้บิดาของเขาเกิดความเป็นห่วงเป็นใย จึงได้เดินทางจากบ้านที่อำเภอบ้านไธสง เพื่อมาหาเขาที่วัดข้างรอ อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน พร้อมกับได้นำเงินมาให้เขาเป็นจำนวนเงินประมาณแปดสิบกกว่าบาท จุดประสงค์เพื่อนำเงินดังกล่าวมาเป็นค่ารักษาพยาบาลตัวของ

นายสมาน ชมภูเทพ แต่ด้วยสาเหตุที่เขาไม่เคยรบกวนทางบ้านในเรื่องเงินค่าใช้จ่ายมาก่อน ประกอบกับเขาทราบดีถึงฐานะความเป็นอยู่ทางบ้านของบิดาของเขาที่อยู่ในฐานะยากจน ไม่น่าที่จะมีเงินมามอบให้เขาเป็นจำนวนถึงแปดสิบลกว่าบาทได้ (ในสมัยนั้นเงินจำนวนดังกล่าวก็นับว่ามีจำนวนมาก) เขาจึงได้สอบถามบิดาของเขาด้วยความสงสัยว่านำเงินจำนวนดังกล่าวมาจากที่ใด ในตอนแรกบิดาเขาไม่ตอบคำถามว่านำเงินจำนวนดังกล่าวมาจากที่ใด เขาจึงสอบถามอีกหลายครั้งเพื่อให้ทราบความจริง บิดาของเขาทนการรบกวนเรื้อรังถามไม่ไหวจึงได้ตอบว่าเงินที่นำมาให้จำนวนแปดสิบลกว่าบาทนี้ นำมาจากหยาดเหงื่อ น้ำพักน้ำแรงของบิดาและพี่น้องทางบ้าน โดยเงินดังกล่าวได้มาจากการขายข้าวที่ปลูกไว้และนำเงินที่ได้จากการขายข้าวดังกล่าวมาให้เขาเมื่อทราบข่าวว่าเขาไม่สบาย โดยทราบข่าวมาจากพระมหาเชื่อนแก้ว เขมวโร ที่บรรยายถึงความเจ็บป่วยของเขาไปให้ทางบ้านรับทราบ ตัวของบิดาจึงได้รับนำเงินจำนวนดังกล่าวมาให้เขาเพื่อเป็นค่ารักษาพยาบาล เมื่อเขาได้รับทราบถึงที่มาของเงินจำนวนดังกล่าว เขาจึงรับเงินจำนวนนั้นไว้และเก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี พร้อมกันนั้นเขาได้ลุกขึ้นยืนจากการที่ต้องนอนเนื่องมาจากพิษไข้ และได้ตั้งปณิธานไว้กับตัวเขาเองว่า ไม่ว่าจะอะไรจะเกิดขึ้นก็ตามนับแต่บัดนี้ต่อไป จะไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยเป็นไข้ ไม่ว่าจะด้วยโรคใด ๆ อีกต่อไป

จากการที่เขาตั้งปณิธานว่าจะไม่ให้เกิดการเจ็บป่วยอีกต่อไป ตั้งแต่นั้นมาเขาจึงได้เริ่มฝึกฝนร่างกาย โดยได้ทำการออกกำลังกายทุกวัน ไม่มีวันหยุด จนทำให้ร่างกายของเขาแข็งแรง วิธีการออกกำลังกายของเขานั้นไม่จำเป็นที่จะต้องอาศัยอุปกรณ์ใด ๆ มาเป็นส่วนประกอบ เพราะเขาได้อาศัยร่างกายของเขาเองเป็นอุปกรณ์ในการออกกำลังกายนั่นก็คือเขาใช้วิธีการวิ่ง สถานที่ที่เขาใช้เป็นที่วิ่งออกกำลังกายก็คือ บริเวณวัดข้างรถที่เขาพักอาศัยอยู่นั่นเอง

การวิ่งออกกำลังกายในทุกวันของเขานั้น ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างมากมายต่อเขาไม่เพียงแต่จะทำให้ร่างกายมีสุขภาพแข็งแรงเท่านั้น เขายังปราศจากโรคภัยใดใดมาเบียดเบียน ทั้งนี้ยังส่งผลทำให้เขากลายเป็นผู้มีความสามารถในด้านการกีฬา โดยเฉพาะการวิ่งประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นระยะ 100 เมตร 200 เมตร จนกระทั่งถึงระยะ 5,000 เมตร ถึง 10,000 เมตร จนเป็นผลให้นักเรียนในโรงเรียนช่างไม้ด้วยกัน ไม่มีใครที่จะมาสู้เขาได้

ด้วยเหตุที่เขามีฐานะทางบ้านที่ยากจน ทำให้เขาต้องพึ่งพาตนเองในการที่จะหารายได้ เพื่อนำมาใช้เป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และสำหรับเพื่อการศึกษาหาความรู้ เมื่อเขาเข้าไปขออาศัยเป็นเด็กวัดอยู่ที่วัดข้างรอตงที่กล่าวมาแล้วนั้น เขาได้ค้นหาวิธีที่จะหารายได้โดยในครั้งแรกนั้น เขาได้ไปขอสมัครทำงานกับคหบดีท่านหนึ่งของจังหวัดลำพูน งานที่เขาขอทำนั้น ได้แก่การขายหอยหรือที่เรียกอย่างเป็นทางการว่าสลากกินแบ่งรัฐบาล แต่การไปขอทำงานดังกล่าวกลับได้รับการดูหมิ่นดูแคลนจากภรรยาของคหบดีผู้นั้น โดยภรรยาของคหบดีผู้นั้นได้กล่าวเป็นเชิงดูถูกว่า "เด็กวัดมีมากมายหลายคนแล้วจึง ไม่มีความจำเป็นใดใดที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายเพื่อเด็กวัดเพิ่มขึ้นอีก "นอกจากนี้เธอผู้นั้นยังกล่าวอีกว่า " ถ้าหากต้องการทำงานจริง ๆ แล้วละก็ ก็จะทำให้ทำแต่ไม่มีค่าจ้างเป็นเงินเป็นทอง แต่จะให้กินข้าวเป็นมื้อ ๆ ไป " วัตถุประสงค์ในการที่เขา มาสมัครทำงานก็เพื่อเงินเป็นรายได้เพื่อใช้ในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ไม่ใช่เพื่อแลกเปลี่ยนกับอาหาร ทั้งนี้เพราะว่าจากการที่เขาเป็นเด็กวัดนั้นเขาสามารถอาศัยอาหารที่วัดเป็นประจำอยู่แล้ว ดังนั้นเขาจึงได้ทำงานดังกล่าวเป็นเวลาไม่นานนัก ก็ได้ขอลาออก

หลังจากที่เขาขอลาออกจากงานแล้ว เขาได้ย้ายไปทำงานรับจ้างที่ ร้านขายหนังสือชื่อ ร้านบรรณาการลำพูน โดยขอทำงานรับจ้างทางด้านกรจำหน่ายหนังสือพิมพ์ หรือที่เรียกกันตามภาษาชาวบ้านว่า "เด็กขายหนังสือพิมพ์" ซึ่งในสมัยนั้นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่สำคัญ ๆ มีอยู่ 2 ฉบับ ได้แก่ ฉบับแรกมีชื่อว่าหนังสือพิมพ์คนเมือง และอีกฉบับหนึ่งนั้นมีชื่อว่า หนังสือพิมพ์เสียงเชียงใหม่ สำหรับค่าตอบแทนที่ได้รับจะ ได้จากส่วนแบ่งของยอดหนังสือพิมพ์ที่ตัวเขาเองสามารถที่จะจำหน่ายได้ โดยจะได้ส่วนแบ่งฉบับละ 20 สตางค์

เนื่องจากในตอนนั้นเขาเป็นเพียงเด็กวัดที่ไม่เป็นที่รู้จักของใคร ประกอบกับที่เขาไม่มีอะไรที่จะมาเป็นหลักประกันให้กับทางร้านได้ ประกอบกับทางร้านบรรณาการลำพูน ยังไม่เชื่อถือเขามากเท่าไรว่าจะสามารถจำหน่ายหนังสือพิมพ์ได้ จึงได้ให้เขาทำการทดลอง โดยให้หนังสือพิมพ์ไปจำหน่ายในช่วงวันแรก ๆ เพียงจำนวน 8 ฉบับ ซึ่งผลของการทดลองนำไปจำหน่ายในวันแรก 8 ฉบับ นั้นปรากฏว่า เนื่องจากการที่เขายังขาดประสบการณ์ในการทำงานด้านนี้ จึงจำหน่ายได้เพียง 4 ฉบับเท่านั้นและจากการที่เขาจำหน่ายได้เพียง 4 ฉบับ ดังกล่าวทำให้เขาได้รับเงินส่วน

แบ่งจากการจำหน่ายของเขาเป็นจำนวนเงินเพียง 80 สตางค์ สิ่งเหล่านี้เองทำให้เขาเกิดความ รู้สึกว่าตัวเขาเองนั้นสามารถที่จะหารายได้จากการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ได้ และรายได้ที่ได้รับจาก ส่วนแบ่งที่จำหน่ายหนังสือพิมพ์ได้นั้นอยู่ในขั้นที่คิดว่าดีสำหรับตัวเขา เขาจึงเกิดความมานะพยายาม ที่จะจำหน่ายหนังสือพิมพ์ให้ได้เป็นจำนวนมาก เพื่อจะได้ทำให้เขาได้รับส่วนแบ่งเพิ่มมากขึ้นไปอีก

จากการที่ทางร้านบรรณาการลำพูนได้ให้เขาทดลองนำหนังสือพิมพ์ไปจำหน่ายจำนวน 8 ฉบับนั้น เมื่อเขาสามารถพิสูจน์ให้ทางร้านเห็นว่าเขามีความสามารถที่จะเป็นผู้จำหน่ายหนังสือพิมพ์ ได้จริงแล้ว ทางร้านบรรณาการลำพูนจึงเพิ่มจำนวนหนังสือพิมพ์ให้เขาเพื่อนำไปจำหน่ายเพิ่มขึ้น ในช่วงนี้เองทำให้รายได้ของเขามีเพิ่มมากขึ้น ในบางครั้งเขาจะเป็นผู้ไปรับหนังสือพิมพ์จากโรง พิมพ์ที่อยู่ในจังหวัดเชียงใหม่เอง โดยวิธีการเดินทางไปเชียงใหม่ของเขานั้นเขาไม่ได้อาศัยรถ โดยสารประจำทางแต่อย่างใด แต่เขาได้อาศัยแรงกายของตัวเอง โดยการขี่จักรยานสองล้อ จากจังหวัดลำพูนเข้าไปถึงโรงพิมพ์ที่อยู่ในตัวอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นระยะทางไปกลับ ประมาณ 50 กิโลเมตร เมื่อเขารับหนังสือพิมพ์จากโรงพิมพ์มาได้จำนวนหนึ่งเขาจะทำการ จำหน่ายหนังสือพิมพ์ดังกล่าวตลอดสองข้างทางตั้งแต่จากจังหวัดเชียงใหม่ จนถึงจังหวัดลำพูน การจำหน่ายหนังสือพิมพ์ดังกล่าว บางวันเท่านั้นที่สามารถจะจำหน่ายได้หมด สำหรับในบางวันที่ไม่ สามารถจำหน่ายหนังสือพิมพ์ได้หมดนั้น เขาก็จะใช้วิธีการนำเอาหนังสือพิมพ์ที่ยังไม่ได้จำหน่าย ดังกล่าวนำไปจำหน่ายในตลาดสด โดยใช้เวลาในช่วงเช้าที่มีคนไปซื้อขายสินค้าในตลาดกันเป็น จำนวนมาก สาเหตุที่ทำให้เขาสามารถขี่จักรยานจากจังหวัดลำพูนไปกลับจังหวัดเชียงใหม่ได้เป็น ประจำทั้ง ๆ ที่เมื่อรวมระยะทางไปกลับแล้วจะต้องใช้ระยะทางประมาณ 50 กว่ากิโลเมตรทีเดียว สืบเนื่องมาจากหลังจากที่เขาได้ล้มป่วยลงตามที่ได้อธิบายมาแล้ว และเขาได้ให้คำปฏิญาณแก่ตนเอง ว่าจะไม่ขอให้ความเจ็บป่วยใด ๆ มาเป็นสาเหตุให้เขาต้องล้มนอนอีก ทำให้เขาได้ออกกำลังกาย โดยการออกวิ่งทุกวันส่งผลให้เขามี สุขภาพร่างกายที่แข็งแรงจนทำให้ สามารถขี่จักรยานไปกลับ ระหว่างจังหวัดลำพูนกับจังหวัดเชียงใหม่ได้เป็นประจำ

ในช่วงเวลาเช้าของทุก ๆ วันนอกจากการที่เขาจะต้องออกไปจำหน่ายหนังสือพิมพ์ใน ตลาดสดเพื่อหารายได้แล้ว เขายังจะต้องมีภาระหน้าที่ที่สำคัญอีกประการหนึ่งซึ่งเขาจะขาดเสีย

ไม่ได้ ภาระหน้าที่สำคัญของเขาในช่วงนั้น คือ การที่เขาได้เป็นประธานนักเรียนของโรงเรียนช่างไม้ลำพูน ซึ่งจะต้องมีภาระหน้าที่จะต้องเป็นผู้นำนักเรียนในการเข้าแถว เพื่อเคารพธงชาติ และเป็นผู้ดำเนินการสวดมนต์ไหว้พระ ในช่วงเวลาเข้าก่อนเข้าชั้นเรียนของทุกวัน สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นภาระหน้าที่ของเขานี้ทำให้เขาต้องปฏิบัติตัวเอง ให้เป็นผู้รู้จักการตรงต่อเวลา และเขาจะต้องพยายามจำหน่ายหนังสือพิมพ์ให้เสร็จสิ้นก่อนที่จะถึงเวลา 08.00 น.

นอกจากการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ตามปกติแล้ว เขายังรับเอาผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลมาจำหน่ายอีกด้วย โดยค่าตอบแทนที่ได้ระหว่างการจำหน่ายหนังสือพิมพ์กับการจำหน่ายผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลนั้นจะแตกต่างกัน คือ หนังสือพิมพ์จะได้ 20 สตางค์ต่อฉบับ ส่วนผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลนั้นจะได้รับส่วนแบ่งจำนวน 15 สตางค์ต่อฉบับ

ดังนั้นในช่วงวันที่มีการออกผลสลากกินแบ่งรัฐบาลเขาจะต้องใช้เวลาในการไปรับและจำหน่ายหนังสือพิมพ์และผลสลากกินแบ่งรัฐบาลตึกเป็นพิเศษ เนื่องจากในช่วงนั้นหนังสือพิมพ์ที่พิมพ์ผลการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลจะพิมพ์เสร็จเวลาประมาณ 21.00 น. เขาต้องใช้เวลาในการเดินทางจากโรงพิมพ์ที่จังหวัดเชียงใหม่กลับมายังจังหวัดลำพูนกว่าที่จะถึงต้องใช้เวลาานาน และกว่าที่เขาจะทำการจำหน่ายได้หมดนั้นยังใช้เวลาตึกเป็นอย่างยิ่งประกอบกับเขาจะต้องตื่นแต่เช้ามืดเพื่อจะนำหนังสือพิมพ์ส่วนที่เหลือไปจำหน่ายให้หมดก่อนเวลา 08.00 น.

การที่เขาเป็นเด็กจำหน่ายหนังสือพิมพ์นี้เอง ได้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเขาในเวลาต่อมาเมื่อเขาได้ลงเล่นการเมือง เพราะทำให้ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองลำพูนเกิดความรู้สึกว่าได้รู้จักและคุ้นเคยกับเขาเป็นส่วนมาก

3.3 ช่วงชีวิตออกจากจังหวัดลำพูน

หลังจากที่ได้ทำการศึกษาแล้วเรียนที่โรงเรียนช่างไม้ลำพูน จนกระทั่งจบการศึกษาในระดับอาชีวะชั้นสูง ด้วยระดับคะแนนของผลการศึกษาที่อยู่ในระดับแนวหน้าของโรงเรียนพร้อมกับเกียรติประวัติประการหนึ่งที่น้อยคนนักจะสามารถทำได้นั้นคือ ตลอดระยะเวลาที่ได้ทำการศึกษาอยู่ที่โรงเรียนช่างไม้ลำพูนนั้น เขาไม่เคยขาดหรือลาโรงเรียนเลยแม้แต่วันเดียว เป็นระยะเวลา รวมกันแล้วถึงประมาณ 6 ปี

เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วความต้องการประการหนึ่งของ เขาที่ได้ใฝ่ฝันรวมทั้งได้ตั้งเป้าหมายมา โดยตลอด นั่นคือความต้องการที่จะได้รับการศึกษาในระดับที่สูง ซึ่งก็คือการที่จะได้รับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา และเขาสนใจที่จะศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นมหาวิทยาลัยใน ส่วนกลางซึ่งได้แก่มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร แต่เนื่องจากเขามีฐานะทางครอบครัวที่ยากจนทำให้เกิดอุปสรรคที่เป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่ง นั่นคือ การที่เขาขาดแคลนเงินทุนที่จะใช้เพื่อการเดินทาง เขาจึงมีความคิดในประเด็นที่ว่า ในเมื่อตัวเขาเองมีผลกำลังร่างกายที่แข็งแรงอันเนื่องมาจากการที่ได้ออกกำลังกายทุกวัน ประกอบกับการที่เขาได้ซื้อจักรยานเป็นระยะทางไกล ๆ เกือบทุกวัน โดยเฉพาะระยะทางระหว่างจังหวัดเชียงใหม่ - จังหวัดลำพูน ดังนั้นเมื่อเขาไม่สามารถหาค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นค่ารถในการเดินทางสำหรับการเดินทางเพื่อไปศึกษาต่อ ณ สถาบันอุดมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร ได้แล้ว เขาจึงเกิดความคิดที่จะซื้อจักรยานจากจังหวัดลำพูนเพื่อไปยังกรุงเทพมหานคร โดยอาศัยกำลังของตัวเอง ปัญหาอุปสรรคอีกประการหนึ่งของเขาคือ การที่เขาไม่เคยเดินทางเป็นระยะทางที่ยาวไกล โดยเฉพาะการเดินทางไปยังกรุงเทพมหานคร ดังนั้นเขาจึงต้องการหาผู้ที่จะให้คำรับรองระหว่างการเดินทาง เพื่อขออำนวยความสะดวก หากเกิดปัญหาขึ้นในระหว่างการเดินทาง และผู้ที่เขานึกถึงในตอนนั้นก็คือ ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน เขาจึงขอเข้าพบผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนในสมัยนั้น คือ นายมานิตย์ บุรณพันธ์ เพื่อขอให้ทางผู้ว่าราชการจังหวัดได้ให้ความช่วยเหลือในการเดินทางดังกล่าว ซึ่งทางผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนก็ได้ออกหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้แก่เขา เพื่อสำหรับไว้ติดตัวในการเดินทาง เมื่อเขาพบปัญหาอุปสรรคใด ๆ ในการ

เดินทางและมีความจำเป็นที่จะต้องความช่วยเหลือจากทางราชการ ก็จะสามารถแสดงหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์ได้หรือ เพื่ออำนวยความสะดวกและช่วยเหลือแก่เขาในระหว่างการเดินทางดังกล่าว เมื่อเขาได้รับหนังสือฉบับดังกล่าวจากผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูนแล้วเขาจึงได้ลาญาติพี่น้องเพื่อเดินทางไปสู่สิ่งที่เขาได้ตั้งเป้าหมายไว้ นั่นคือ การเดินทางเพื่อไปสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร ในการเดินทางดังกล่าวเนื่องจากการเดินทางระยะทางไกลและใช้จักรยานเป็นพาหนะ ทำให้ต้องใช้เวลาในการเดินทางรวมเป็นเวลา 6 วัน กับอีก 7 คืน ระหว่างทางเขาต้องแวะพักแรมค้างคืนในสถานที่ต่าง ๆ ที่มีสภาพแตกต่างกัน อาทิ เช่น ตามป่า วัด โรงเรียน หรือแม้กระทั่งตามสถานีตำรวจ เขาได้ใช้จักรยานผ่านจังหวัดต่าง ๆ เรื่อยไปจนกระทั่งถึงจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และ ณ ที่จังหวัดนี้เองที่เขาได้พบกับเลขาธิการของผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งเมื่อท่านได้รับทราบถึงความตั้งใจของเขาในการที่จะเข้าไปศึกษาต่อที่กรุงเทพมหานคร จึงได้ให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ พร้อมกับได้มอบหนังสือฉบับหนึ่งเพื่อแนะนำให้เขาไปพบกับ พันตรีหลวงจบ กระบวนยุทธ์ ซึ่งในตอนนั้นตัวของนายสมานเองไม่ทราบมาก่อนเลยว่าหลวงจบ กระบวนยุทธ์เป็นใคร แต่ต่อมาเขาก็ได้ทราบว่าตัวของพันตรีหลวงจบ กระบวนยุทธ์ นั้นก็คือบิดาภรรยาของจอมพลถนอม กิตติขจร เมื่อเขาได้เดินทางถึงกรุงเทพมหานครในวันแรกที่เดินทางไปถึงนั้น เขาได้เข้าไปขอพักอาศัยอยู่ที่สถานีตำรวจบางเขน จากนั้นในวันรุ่งขึ้นก็ได้เดินทางไปยังสภาการศึกษาไทย เพื่อสมัครสอบเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย ในวันนั้นเขาได้เข้าไปขอพักอยู่ที่สถานีตำรวจพญาไท แต่ด้วยเหตุที่เขาต้องใช้เวลาในการเดินทางที่ยาวนานเกินไป ประกอบกับการที่ข่าวสารต่าง ๆ ที่ได้รับเมื่อครั้งที่อยู่ในจังหวัดลำพูนล่าช้า ทำให้เมื่อเขาเดินทางไปสมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัยเขาต้องประสบกับความผิดหวัง เนื่องจากหมดเขตการรับสมัครสอบ เขาจึงสมัครสอบไม่ทัน และในเวลาต่อมาเขาก็ได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้ช่วยพาเขาไปพบกับพันตรีหลวงจบ กระบวนยุทธ์ เมื่อได้พบกันแล้วพันตรีหลวงจบ กระบวนยุทธ์ ก็ได้แนะนำให้เขาไปเข้าศึกษาต่อที่วิทยาลัยทหารอากาศไทย (ปัจจุบันเป็นมหาวิทยาลัยทหารอากาศไทย)

ในช่วงเวลาที่เขาได้ทำการศึกษาอยู่ที่วิทยาลัยหอการค้าไทยนั้น เนื่องจากที่เขาไม่มีผู้ที่จะส่งเสียค่าใช้จ่าย เขาจึงได้ใช้เวลาที่ว่างจากการเรียนหนังสือเพื่อนำไปใช้ในการหารายได้ โดยเขานำเวลาดังกล่าวในการแต่งหนังสือ ตลอดจนเขียนบทความลงหนังสือและหนังสือพิมพ์ต่างๆ เพื่อเป็นการหารายได้สำหรับมาเป็นค่าใช้จ่ายในการศึกษา วิธีการนำบทความหรือนวนิยายไปจำหน่ายนั้น บางครั้งเขาจะจำหน่ายเป็นเพียงบางตอนหรือจำหน่ายทั้งชุด โดยเขาจะได้ค่าลิขสิทธิ์ บางครั้งเขาลงทุนพิมพ์หนังสือที่เขาแต่งเพื่อจำหน่ายเอง ซึ่งการกระทำดังกล่าวพอที่จะทำให้มีรายได้ที่เป็นกำไรบ้าง ส่วนใหญ่ขนาดรูปเล่มจะประมาณ 15 ยก เรื่องแรกที่แต่งขึ้นนั้นมีชื่อว่า เรื่อง "องค์หญิงดาววิ" และเรื่องต่อ ๆ มา ได้แก่เรื่อง "โลกของผู้ชาย" "กัญแจมรดก" เป็นต้น นามปากกาที่เขาใช้มีหลายนามปากกาแต่ส่วนใหญ่จะใช้นามปากกา 2 นาม ต่อไปนี้ คือ ส. ลานนา กับ อวสमान ชมภูเทพ ในการเขียนหนังสือเพื่อจำหน่ายแต่ละเรื่องนั้น ในส่วนของบทนำของแต่ละเล่มเขาจะเขียนว่า "ที่ท่านอุปการะหนังสือเล่มนี้ รายได้เพื่อนำไปใช้เป็นค่าเล่าเรียนของนายสมาน ชมภูเทพ"

ขณะเมื่อเขาได้ทำการศึกษาที่วิทยาลัยหอการค้าไทย ขณะนั้นเขาสามารถสอบชิงทุนที่ชื่อว่า "ทุน ดี. วาย" (D.Y. Scholarship) โดยทุนนั้นเพื่อไปทำการศึกษาต่อที่ประเทศสวิสเซอร์แลนด์สำหรับทุน ดี. วาย นี้ ผู้ให้ทุนคือนายโมเช่ ดายัน อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของประเทศอิสราเอล มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนส่งเสริมสันติภาพ สำหรับประเทศทางแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับทุนนี้มีจำนวนผู้ที่ได้รับทุนรวมทั้งหมด 5 คน 4 ประเทศ โดยแยกได้ดังต่อไปนี้ ประเทศญี่ปุ่น 2 คน ประเทศฟิลิปปินส์ 1 คน ประเทศมาเลเซีย 1 คน และประเทศไทย 1 คน

สำหรับการศึกษาตามข้อกำหนดของการรับทุน ดี. วาย นี้ ประกอบไปด้วยในปีแรกของการรับทุน ผู้ที่ได้รับทุนจะต้องเดินทางไปยังประเทศอิสราเอล เพื่อทำการศึกษาในด้านยุทธศาสตร์ทางทหารของบริเวณภูมิภาคในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หลักสูตรที่ต้องศึกษาประกอบไปด้วยการฝึกการบิน พลร่ม โดยจะนำหลักสูตรมาจากทางทหารของประเทศอิสราเอล หลังจากนั้นเดินทางไปยังกรุงเจนีวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ โดยเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยเจนีวา และได้ทำการศึกษาทางด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ในสาขากฎหมายมหาชน (Public Law) โดยใช้เวลา

ในการศึกษา 2 ปี และตามหลักสูตรนี้ในบางวิชาจะต้องไปเรียนที่ประเทศอื่น ๆ ซึ่งมีอยู่ 2 ประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ โดยที่ประเทศอังกฤษนั้นได้ทำการศึกษาวิชากฎหมายทะเล สำหรับที่ประเทศสหรัฐอเมริกานั้นได้ไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยฮุสตัน (Houston University) เพื่อทำการศึกษาวิชากฎหมายระหว่างประเทศ เมื่อศึกษาจบก็ต้องเดินทางกลับไปยังกรุงเจนีวา โดยวุฒิการศึกษาที่ได้รับนั้นเขากล่าวว่า เขาได้รับปริญญาตรีด้านกฎหมายระหว่างประเทศ

หลังจากการได้รับทุนการศึกษาของทุน ดี. วาย แล้ว เมื่อสำเร็จการศึกษาเขาจะต้องกลับประเทศไทยเพื่อชดใช้ทุน วิธีการชดใช้ทุนคือ การเข้าเป็นกำลังรบให้กับกลุ่ม SEATO โดยกองกำลังดังกล่าวจะมีประจำการอยู่ใน 3 ประเทศ กลุ่มอินโดจีน อันประกอบไปด้วย ประเทศเวียดนาม ประเทศกัมพูชา และประเทศลาว ซึ่งกองกำลังเหล่านี้จะสังกัดหน่วยรบพิเศษ ประจำกองบัญชาการส่วนร่นฤดี สำหรับตัวนายสมาน ชมภูเทพ นั้นประจำการอยู่ ณ กองบัญชาการที่ 33 อุดรธานี โดยมีพลโทวิฑูรย์ ยะสวัสดิ์ เป็นผู้บัญชาการ มีพื้นที่ความรับผิดชอบอยู่ในเขตของประเทศลาว ได้แก่ ที่ร่องแจ้ง ทุ่งไทริน จนถึงเชียงลม สำหรับหน้าที่หลักที่อยู่ในความรับผิดชอบของเขา คือ ตำแหน่งผู้นำอากาศยานหน้า หรือ forward Air Guide (FAG) โดยทำหน้าที่ทางด้านการควบคุมกำลังทางอากาศช่วยในการรบ ในการปฏิบัติการดังกล่าวตัวเขาเองได้ใช้นามแฝง (Call Sign) ว่า แมวไทย (Siamese Cat) การแต่งตัวจะแต่งชุดพราง ไม่มีการติดยศ กองกำลังที่ประจำอยู่จะประกอบไปด้วยทหารไทย 20% นอกนั้นจะเป็นทหารรับจ้างเขาได้ใช้ชีวิตอยู่ในการรบประมาณ 3 ปี จนกระทั่งมีการประกาศยุติสงครามเมื่อ ปี พ.ศ. 2517 เขาจึงได้ลาออก และถือว่าได้ชดใช้ทุนเรียบร้อยแล้ว เมื่อกลับมาเมืองไทยเขาจึงได้เริ่มมีความคิดที่จะลงเล่นการเมืองต่อไป

ข้อสังเกตเกี่ยวกับคุณวุฒิทางการศึกษาที่เขากล่าวอ้างว่าได้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และได้รับปริญญาตรีด้านกฎหมายระหว่างประเทศจากมหาวิทยาลัยเจนีวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์นั้น จากการตรวจสอบของผู้ทำการศึกษา โดยได้ขอตรวจสอบผลการศึกษาไปยังมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย และได้รับคำตอบตามหนังสือ ที่ มกค 326/2535 ลงวันที่ 6 มิถุน

นายณ 2535 ความว่า นายสมาน ชมภูเทพ เข้าศึกษาในวิทยาลัยการค้า (มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย) เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2508 ได้ศึกษาตามระยะเวลาการศึกษาครบ 8 ปี แต่เนื่องจาก นายสมาน ได้ขาดการติดต่อกับทางมหาวิทยาลัย ดังนั้นมหาวิทยาลัยจึงได้ประกาศพ้นสภาพการเป็น นักศึกษาของมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2516 ดังนั้นในประเด็นที่ว่าสำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยหอการค้าไทยจึงไม่เป็นความจริง สำหรับประเด็นที่กล่าวอ้างว่าสำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยเจนีวานั้น จากการวิเคราะห์ของผู้ทำการศึกษาและจากการสอบถามบรรดาคณาจารย์ พบว่ามีอุปสรรคที่จะศึกษาตามหลักสูตรที่เขาอ้างคือทางด้านภาษาเพราะที่ประเทศอิสราเอล ใช้ภาษาฮีบรู หรือภาษาอังกฤษ ส่วนที่ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ใช้ภาษาเยอรมัน และภาษาฝรั่งเศส ส่วนที่ประเทศอังกฤษ และประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ภาษาอังกฤษ จึงเป็นไปได้ที่จะมีหลักสูตร การศึกษาใดที่ต้องศึกษาในหลายประเทศที่มีภาษาใช้แตกต่างกัน ดังนั้นในประเด็นนี้จึงไม่น่าจะเป็น จริงตามคำกล่าวอ้างของเขา